

Ny vejregel for Projektering af vejbefæstelser

Af Caroline Hejlesen, vejdirektoratet, chha@vd.dk

Baggrund

Vejreglen Projektering af vejbefæstelser skal hjælpe den projekterende med at træffe de rigtige valg i forhold til et konkret projekt. Vejreglen giver således et samlet overblik over, hvorledes en vejbefæstelse projekteres, og hvilke forhold der skal tages hensyn til ved anvendelse af de forskellige materialer. Vejreglen tager udgangspunkt i projektering af nye befæstelser inklusiv jordarbejder og jordstabilisering, men har også et afsnit om retablering af ledningsgrave.

Vejreglen Projektering af vejbefæstelser omhandler valg af materialer, mens dimensionering af befæstelsen skal foretages i henhold til Vejreglen Dimensionering af befæstelser og forstærkningsbelægnings. Ligeledes vil materialekrav heller ikke fremgå af Projektering af befæstelser, men af de enkelte Almindelige Arbejdsbeskrivelser. I de Almindelige Arbejdsbeskrivelser vil det også fremgå hvilke produktstandarder og prøvningsmetoder, der er gældende.

For at være med til at sikre en god råstofhusholdning beskriver Projektering af vejbefæstelser både muligheden for at anvende genbrugsmaterialer, restprodukter, lokale naturprodukter samt standard naturprodukter.

En vejs opbygning

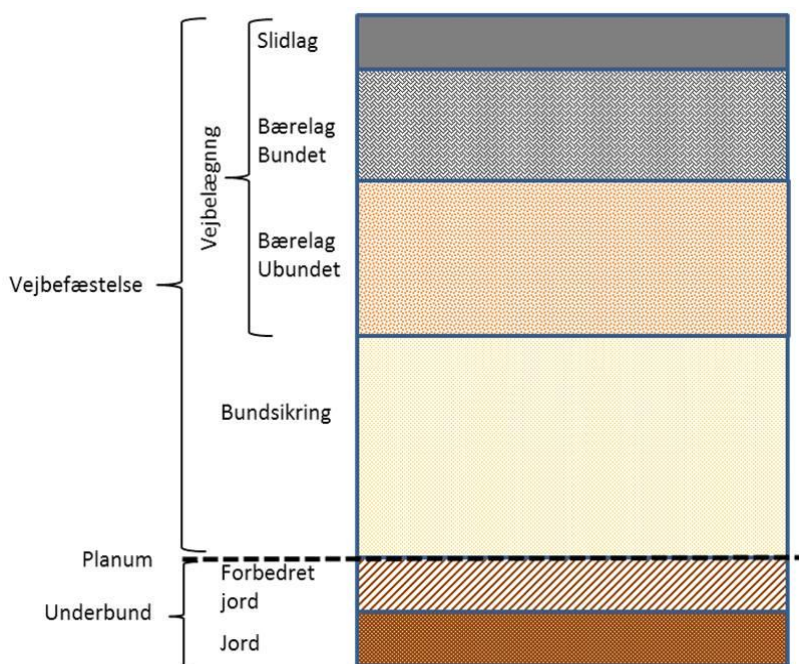
Når en vejbefæstelse vælges, er det normalt et samspillet mellem forventet trafikbelastning, anlægstekniske muligheder, tilgængelige materialer og økonomi både ved anlæg, men også efterfølgende ved vedligeholdelse, som har betydning for det endelige valg af materialer.

I figur 1 er vist et eksempel på en traditionel fleksibel vejbefæstelse og de udtryk, som er knyttet til denne. Vejens befæstelse opbygges oven på råjordsoverfladen, også kaldet planum. Planum skabes ved at mulden afrømmes, hvorefter overskydende jord afgraves eller manglende jord indbygges. Ved indbygning af jord kan der være behov for at forbedre jorden indbygningsegnethed eller at stabilisere planum. Ved jordforbedring tilsættes våd jorden den mængde bindemiddel, som gør at jorden får et vandindhold tæt ved det optimale. Ved jordstabilisering opnås der ud over et vandindhold tæt ved det optimale også en øget bæreevne.

Oven på planum findes det nederste lag i befæstelsen – bundsikringslaget. Bundsikringslaget primære funktioner er at sørge for at vand drænes væk fra vejkonstruktionen, det vil sige fungerer som kapillarbrydende og drænende lag. Samtidig skal bundsikringslaget skabe afstand til råjorden, så en frostfarlig eller forsttvivlsom underbund ikke fryser og danne islinser. Som en sidste ting skal bundsikringen have en tilstrækkelig bæreevne, så belastningen fra trafikken ikke medføre deformationer.

Det nederste lag i vejens belægning er bærelaget. I en traditionel asfaltvej findes der både ubundne bærelag (f.eks. stabilt grus) og bundne bærelag (f.eks. grusasfaltbeton – også kaldet GAB). Bærelagenes primære funktioner er at bære og trykfordele den belastning, som kommer fra trafikken. Dette sker ved at

materialerne, som anvendes, har tilstrækkelig med bæreevne og stabilitet, så der ikke opstår uønskede spændinger og tøjninger og dermed uønskede deformationer.

Figur 1: Opbygning af en fleksibel vejbefæstelse.

Oven på det øverste bærelag findes enten slidlag eller en kombination af bindelag og slidlag. Kombinationen af binde- og slidlag er specielt beregnet til veje med høj belastning, langsomt kørende tung trafik eller tung kanaliseret trafik.

Slidlaget udgør vejens overflade og er det trafikken færdes på. Slidlagets hovedfunktion er at sikre vejens ønskede overfladeegenskaber med hensyn til friktion, kørselskomfort, overfladeafvanding, tæthed, slidstyrke, holdbarhed, lysrefleksion, støjreduktion mv.

Vejreglen Projektering af vejbefæstelser kommer i høring på www.vejregler.lovportaler.dk i januar 2017.